

# درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سینه: اوچینجی جلد

نومرو : ۳۵

۲۰ ایلول ۱۳۳۸

# فلسفه

دیرینک فیلسوفی

تجربیات درجه (۱)

[ مابعد ]

بالکز بویه برحالی نه کنیدی آرزومنه تولید  
ایده بیهلجک بر قدرتیده ، نهده بویه برجهته مجبور  
اولاجق بروضعیتیده باشیورز . بونکده سببی حیات  
و عمل چرچیهو سبی انجیده محضور بولنه مزدنیز .  
حال بوکه کرک حیات ، کرک شغل اوگه ، ایلری به  
باقی امر ایدن قوماندانلردن مذکور خلک ایلردن  
کلمه سستک سببی ده دماغیز بو آرزومنه مانع  
اوللسیدر . چونکه بو ضووک وظیفه سی ماضیه کرک  
محفوظاتنه سیر اولاق و بونلردن آتیق حالی شوریه  
و عملی ایفایه مساعد اوله جق قدرته یول ویرمکدر .  
دماغ بوختی کورمه سه خاطراتیزک شعوره مجوی  
افعالی شایر نه حق و حضوله کان محشر خاطرات  
انجیده شعور بولانه جق و بالتبعه معین و عمل ایشر  
پایلامایه جقدر . دماغ ایسه عمل استیاد ایستیکدن  
خاطره لردن بالکز عمله مفید اولاجق یول آجبارق  
دیگر لری نه حائل اولاق وظیفه سیله مکفدر . ایسته خاطره  
تزی هپ بردن کورمه یون آتیق جسته جسته  
ولزومی قدره اشایده ییله مزک سر و حکمتی بوراده در .  
حال بوکه حیانه دقت و علاقه غری ضعیفانه جق بر آن  
کانه آرتق روحی ماده ده ، یعنی فعل و عملده توقیه بادی  
اولاجق سبب زائل اولدیفندن شعور ماده علاقه سندن  
خلاص اوله رق کنیدی عالنه ، بونوق ماضیه سته ،  
خاطراتنه ، تاریخنه رجوع ایده ییلور . الحاصل  
روح کنیدی ماضیه سی بانونام . شیکنده تمامیه  
کوره ییله سی ایچون نه حال حیاتدن شدلی بر قطع  
علاقه حاصل اولماسی لازم در که بوده آتیق اولوم  
قورقوسنه . مروض قایلیدنی زمانلر اولاییلور .  
بودقیقه کله دیگه . دماغ حافظه یی سر بشت برافایه رق  
بالکز احتیاج عمله یی باشامه نک . مقتضاییه مفید  
بولدیر ییلور . بوسیدن باشامق علاقه سیله خالیلرکن  
شعور بالضروره داراییور ؟ حافظه بونون ماضیه سیله  
چالشیور و آتیق عمله مفید اولاییله جکری جسته  
جسته تصرف ایده ییلور . ایسته دماغک حیانه دقتی  
ثبیت وسایحه شعوری فائده کوره تحیدر اتمه سی  
خصوصنده کی اشیو وظائفیدر که بزی بوکونه کمنجه  
قادر کنیدیله بر حافظه عضوی کی مشغول ایگه  
سبب اولمشدر .  
حافظه حفته سوبله کرم اطلاع دهده عینیه  
وارددر . اثرلرنده بوخصوصنده و قیله غرض آتمش  
اولدیم مفصل بر اهنی بوراده تکرار اتمککنه زمین  
مسعد دکلد . بالکز بونلرک اش مملرلردن بری

[ ۱ ] = دیکه = نورو = ۲۹ ، ۳۱ ، ۳۲ ، ۳۵

... البته ... البته بو کون حال و وقتی برنده  
بر عاقله چو جوقلرینه پایانو اوکره تیور باکان .  
اسکیدن تورک محله لرلردن کچرکن عود سسلری  
ایشیدیلردی . شیدیدی دهاا زیاده پیانو نغمه لری  
وکان اکزر بزلری ایشیدیلور ...  
دوشوندیم ، تورک محله لرلده عود سسی ، استانبول  
نه قادر خصوصی برصورتده حس ابتدیریر . یچی  
کال بونی دهرلندن دویمشدرده « بوتون استانبول  
بر عود تلنده در » دیر .

ذک بک دوام ایده یوردی :  
-- طلبه لرم آره سنده بیه اوکهن آلانورقه  
ایله مشغول اولانلر وار . آلافرانه موسیقی جوق  
تعمم ایده ییلور و دهاا بک جوق دوام ایده جکدر .  
-- احوالده استغابی تاضیل کور ییلور سکر ،  
بو یوک صنعتکارلر ، دهاا چیماسندن امیدواریمسکر ؟  
بو سؤال استادی ممنون ایددی ، حرارته جواب  
ویردی :

-- بک ... بک امیدوارم ... حقیقتاً ای  
پیشه نلر وار ... « آقسام » ده راغبک بر قاج مقاله سی  
چیقدی ، اوقود کیم ؟  
-- اومت ... اوقودم ائندم .

-- ایسته او مقاله لری کوردکن سوکره امیدلرم  
بر قات دهاا قوت بولدی ... کنجیلر بیتیور ...  
کنجیلر بیتیور ... یته آیاغه قالدشیدی ، بزده  
قاندیم . ملاقات بیتشیدی ، بالکز بر سؤال قالمش  
ایدی . اونی ده صورمه بر تورلو جسات ایده ییلور  
ایدم . صنعتکارک خصوصیتیه فضله حلول اتمک  
ایسترکی کورونمکدن ناخوش بر تأثیر یاقمندن  
قورقوردم .

-- نه ... ؟ ... بیتیدی ؟ ...  
-- اومت ... چی ... خایر ... مساعده ایدر سه کر .  
بر سؤال ... ( بردن قرار ویردرک ) قوم یوزیسو .  
نلریکیز واری ؟ ... سوزیمی پیتیر پیتیرم ایچمن  
ایواه ! دیدم ، قورقدیمه اوغرام ... استنادک  
قاشلری چالشیلیدی .

-- بسؤال چیچن صوردرک دیدی . سوکره نم  
مجبوبیتی کوره رک کولدی و آغیر آغیر جواب ویردی :  
-- قوم یوزیسونلرم وار ... فقط بن کنیدی  
صنعتکار اولار قیلشم ، او بولی طوغمش و او صورته  
چالشیشم ... قوم یوزیسونه چالشیقه ذاتاً فضله  
وقم یوق . و سوکره ... اثرلری بو یوکارک اثرلریله  
مقایسه ایده یورده میدانه چیمارمه اوتاییورم ...

نه بابام ، بن هرکس کی ده کلم ...  
آلینی صیقارکن سوک بر سؤال دهاا جرات ایتدم :  
-- سزک اثرلریکیزک بزه قیق بوسوتون  
باشقده استاد ، بالاخره هیچ چالشیایاجق ، نشر  
اتمه حکمیسکر ؟  
نظرلری دالین ، آلی دوشونجه لی ، جواب  
ویردی :

باقلم ... بلنکه ...  
سلیمان هوراد

-- دارالالحان ... دارالالحان ... دیه کنیدی  
کننده سوبیدی . دارالالحان هیچ برشی پایاماشدر .  
هیچ ... نه خانه مخته ده قونسر و بر دیرمک ، نه ده  
فصلی دکنکله اداره اتمک موسیقی ده بر ترقی دکلد .  
فی الواقع خلق آفیشلار ، چونکه شیدیدی به قادر  
کورمه دیک بر شیدر . اجنیلریله آفیشلار . چونکه  
تورک خالری قونسر و بر برکن کورور . بو حقیقتاً  
تورک قادیلرک نرؤسه علامتدر ، فقط صنعتجه نه در .  
هیچ ! ... سوکره بزیسی آینه بر دکنک آلوب  
اورنه چیچور و فصل ادره ایده ییلور . اسکی موسیقی مزده  
فصل ( دایره ) ایله اداره اولنوردی ، دایره چالشیان  
اثرک هم اصولی هم ده ( ریم ) یی کویستردی .  
اسکیک عتیده دایره چالقی مهم بر مسئله یی .  
چونکه دایره چالاجق آدمک آلانورقه اصلولرک  
کانه سه دهرین و قوی اولماسی لازم کایدی که اداره  
ایده ییلسن . شیدیدی اودار مایلرلردن ویا چالانلردن  
برینه ایکی ( مزور ) لک برشی کویسترکک مجبا  
یکدن چالاییلری ! قطعاً ...

بولر هپ بوش ، تقلید شدر . دارالالحان  
اوله ایی ایی نه ایی اؤلک سسی ؟ هپ بارسدن  
بر میر کاشدی ...  
-- آفتولان ...

-- اومت ، اومت ... اوزمان دارالالحان  
آوروپا قونسر و اوتارلری اساسانه توقیفاً قورولش  
ایدی . آلانورقه و آلافرانه قسقی وازدی واوراده  
هپ برابر چالشیوردق . سوکرادن بوزولدی و ایسته  
شیدیدی کوردیکز حاله کلدی ...  
-- استاد ، آوروپا ده موسیقی احتیاجات حیانه در  
بزده اوله ده کیل ، چیچن ؟

-- بونک سبی بک بسطدر . آوروپا ده احتیاجدر  
چونکه اوراده هر فرد تحصیل ابتدائی ایله برابر  
تهذیب روحه کافی در . موسیقی اوکره نیور .  
آوروپا ده کی هر صنف اجتماعک بزده کی عینی صنفله  
تفوق ( نه دو قاشون ) ایله ده کیلمی ؟ تحصیل یوکسک  
اولانلرک موسیقی دن آکلامالری طبعی اولمشنده  
فضله اولور .

روحک لک بونک غدارلردن اولان موسیقی ایسته  
بونک ایچین اوتلرک لک مرم احتیاجات حیانه لری  
صیرمه کیرمشدر . بزده ایسه موسیقی بر ذوق  
واسطه ییلور . چالی اولان بزده عشرتکده برابر  
بولونماسی بونی کافی درجه ده اشات ایده . ایسته فرق ...  
-- آلافرانه موسیقی تعمم ایده زسه تورک  
موسیقیسی اونوندر برجه ییلور ؟

-- آلافرانه بزم اسکی موسیقی اوتوندر و ارماز ،  
برشی اشغال ائدر . بزم روحلریک موسیقی زه  
سر بوطیق بک دهرین وایدر ، موسیقیز قایلر بزده  
او موقعی دایما اشغال ایده و اتمه لدر . آلافرانه نک  
ذوقی روحنده دویانلر ملی موسیقی اسکی بر خاطرله  
سه وهر کی سه وهر زلر . مثلاً بن ... آلانورقه  
دیگه نه واده مک بک ایی سوبله سبی خاطرلارم ...  
-- بکی ائندم ، فقط آلافرانه کک تعممی مجبا  
ناصیل ... شایان منو نیت بر درجه میده ؟ ...

خاطر لاف نه انکفا ابد حکم: سراکز دماغه بی مادی  
تنبه لک تولد، ابتدایی مادی اهتزازلی شعوری  
حالاته استحالته اندریمکه مستبعد اعضا لک کی تلق  
استدیکر تقدیرده مسئله توضیح دکل بالکس هرشی  
هیچ آکلا شلماز بر حاله کله جک قادر کس طلدت  
ایدر: حال بوکه کرک مزا کز دماغه و کرک بونلره  
مر بوط اولان حواس بالقوه اطلاعات منعمانندن  
بالکز انتخاب وظیفه سیله مکلف بر آلت اصطفای  
کی تلق ایدلکاری تقدیرده هرشی کسب توضیح اعنکده در  
مماومدرکه (لاینج) «مواند» لرندن هریرنده  
شائینک شعور و غیر مشهور بون صورتلری کورور  
و بونلره شعورلر تسمیه ایدردی. بن بو درجه  
اوزاقره کیده جک دکل: تم تقدیرمه قایر سه بزم  
بالقوه اطلاعات منعمان بالعمل اطلاعات منعمان جوق دها  
فضله در: ایشته حافظه و تفکرده اولدنی کی اطلاع  
ساحه سنده دماغه رولی عماله علاقسی اولمایان  
اطلاعاتی شعوره صواقمقدر: کرک اعضای حواس  
و کرک مزا کز دماغه نك وظیفه لرئی نئیبات خارجی دن  
آنجی عمله مفید و عمله منقلب اولایله حکمره بول  
آچقندن عبارتدر: اطلاع خادم اعضای بدنیه نك  
اطلاع ساحه سنده کی خدمتلی رؤیای منحصراً  
حاکم ایمانات عملیه سه حصیر و توجیه اتمکدر. شاید  
قائده سز ویا «رؤیا قبلندن» خاطر لر حیاته  
دقتسز بولدیغیز بر آندن بالاستفاده شعوره  
قایدر براری نورمال شیموری اطرافنده اکثریتله  
غیر مشهور برهاله اطلاعات بولموری بزم: وحی بو  
هاله شعوره کیمکه فرصتجو بر حاله بولموری؟  
فضیله اولارق بعض حالات استثنایه ده ویا بوکی  
حالاته مستعد اولان بعض فردلره رؤیای خاطر لک  
شعوره داخل اولور بریدی کورولموری؟ آرتق بونوع  
اطلاعات واقع اولدقن سوکرا بونلره مشغول اولوق  
بالکز فلاسفه روحیات دکل «تحریات روحیه» نك ده  
وظیفه سی اولور.

برده اونوعالی که مکان، واضیح تقریر  
بازاتان برشیدر. بدنلر مکان اولولری دولایسیله  
بر برلرندن تماماً تفریق اولوش بر حاله درلر.  
شعورلر منزه بونلره بوط بولدیقه یکدیگر لرندن  
مکانی فاصله لرله آیرلیش بر حاله: بولبورلر دیمکدر.  
فقط بشعورلرک بدله تلم برموازات جالنده اولمایوب  
اوکا بالکز بر نقطه ده بوط اولدنی تصور ایدیلر جک  
اولور سه متبای شعورلرک متعاقباً حواللرده بولنه  
بیله جکی مک قولای تخمین اولنه بیلیر. بونک ایچون  
مختلف شعورلر آراسنده هیچ خبر من اولانلر هر زمان  
متقابل حواللرک واقع اولمایان اختیای هیچ ده مستبعد  
دکلدر. شاید بوحال متقابل موجود سه بوندن تولد  
ایدلر جک عملی معاذیره قازینی طبیعتک اتخاذ تدابیر  
انجمن اوله جی آشکاردر. بالعرض جوق محتملدرکه  
غضوبیک بعض مقایزملری بومورتلر واقع اولقده  
بولان حواللری غیر مشغول ساحه به آتمله مکلف  
اولسونلر. چونکه بوحاللرک شعوره کیمکده تماماً

## اولیا چلی نك میای

اثریه نظراً

۱۶۱

اولیا چلی استانبول کادیکی زمانلر، شهر، اک  
بحرانل زمانلرندن بری یاشوردی، افقده بولوطلر  
وشمشکر بر فوطینه کی کوستریوردی، نه کیم  
یکرمی کون قدر سوکرایدی،

دردی  
سلطان محمد بدی یاشنده اولوق جلوس ایددی.  
(رجب ۱۰۵۸)

پادشاه کوچو کدی، ذاتاً نظام سرائی اثریه لرینه  
آت ایدلک ایستدیوردی. اولیا چلی ده جلوس  
بخشینی ایچون خزینده بریاره بولوغامنه شاشور  
و کوزلرله کوردی سرادراک خزینلرندن برجه  
قالاسی حوصله سی آلیور. حکومت اوزمان جنجی  
خوجا، هزار پاره، شکر پاره اولانک استرداد  
ایدیلر بیلن برقسیمله بوغاللری یاشندن دفع ایدیلدی.  
بو صیره ده مرحوم سلطان ابراهیم سلجاردی  
مرضی پاشایه بووک چیمه یاشانیله وزارت و شام  
ایاتی احسان اولوددی، اولیا چلی بوخی خبر آنجه،  
حج ایچون اک موافق فرصتک ظهوریه قناعتله،  
او صیره ده استانبول کلش اولان دفتر زاده دن،  
آزابه بر راجایلر قویه رق، اذن آلدی و مرضی  
پاشایه امامتله انساب ایددی. رمضانده اسکداردن  
بوله دوزولان قافله کیکوزده، دربند، ازینی، سکود،  
استکی شهر، سید غازی، بولوادین، آق شهر،  
ایاقین، قویه، ارکلی، اولو قیشله، آطنه، پیاس،  
اسکندرون، بیلان و آنطاکیه کلور، بو شهرده

[۱] «درگاه» نومه: ۲۹ و ۳۱ و ۳۲

ایرام غازی قلوب جا و حص بوللر شوالک اونجی  
کونی شامه موصات ایدییور. شامده حج موسمی  
بکایه وک، پاشایه مصاحبتله شغول اولان اولیا چلی  
غایت آتی بر وقعه قارشینده قالیور: استانبولدن  
مولوی وزیرک عزل و فنی خری کلایه مرضی  
پاشا اولیا چلی به: «حاضران!» دبیور، و همان  
یکی وزیری تبریک و تنبیه ایچون استانبول بول  
کوزو کدیکنی سوبلور. اولیا چلی اوله یکدیکی  
بولردن - بو سفر اون کونده - دویور: صدراعظم  
سراد پاشای کوریور، فقط دولک یاشنده دها مهم بر  
غائله وار، اسکندار صیرتلیر نه کلن حلالیلرله مجادله، اولیا  
چلی بوخی کتی دقتله تعلیم ایدییور، اندیشی دفتر دار  
زاده نك او برادر دن چومار بولک باشی کیدلرک قهرمانلقلری  
آکلا نه آکلا نه بیره یور، جنکک نهایت بولانی  
اوزه ریه صدر اعظم سراد پاشایه مراجعت ایدییور،  
اون سکیز کوندر بکلدیکنی سوبلور، صدراعظم  
صدراعظم درحال مرضی پاشاک شام ایاتیلر صفد  
سنجانی بقایاسنک تحصیلنه و دررشته ستردار معظم  
اولدینه دایر امر شریف لر یازلسنی تنبیه ایدییور،  
اولیا چلی ده ایرتسی کون دفتر دار زاده لره دعا علا شوق  
بوله بیهیور، استکی شهر دن آق شهره کیده رکن  
بولده، صبح اذان وقتی چومار بولک بانیه  
راستلور. چومار بولک، شای اسکندار جنک نك  
بیکیست عسکرلرندن بریدی. اورادن بوزولش شمدی  
طاغ طاش دولاشوب دوریور، اولیا چلی بو  
دوشکون قهرمانله هیکه سنده کی بیجه کی تقسیم  
ایدیور، و چومار بولک بانیه مرضی پاشا قایسته  
انتباه راضی ایدییور، بر بر بول آیرلرکن بولوادینک  
ایلیرینده چادیر قورمش عسکره راست کلورلر،  
ایچلرندن بش اون آتلی اولیا چلی به یاناشوب  
صورتیورلر:

و بدنک تولدیک ذقیقه ده شعورکده تولش بولنه جفی  
قبول اتمکده هیچ تردد باغیز. فقط روحی  
واقعلر هیچ بر فلسفی تئیسیمه رام ایدیلرک  
مستللاً تدقیق اولدقنری زمان حیات ذهنیه نك  
حیات دماغه دن جوق دها واسع اولدنی تنجیه سه  
واصل اولدنی کی روحک بدندن شتوکر ادنی  
پاشایه بیله جکی اوقدر اجمالی شیمورکه واقعلرک بو  
شهادت قارشو سنده تؤملر دن زیاده نکلرک  
آزله جکاری تظاهر ایدییور، چونکه ناشقه برزده  
سوبله دیکم کی «تولومدن سوکره شیمورک عو  
اوله جفته ایشانلارک بکانه دلیلاری بدنک انحلالی  
کوسترمک اولیور. حال بوکه شعورک همان تمامیتنه  
معادل برقسنک بدندن مستقل برخیانه صاحب اولدنی  
دخی تأید ایدن برواقه اولدقن سوکرا مذکور  
دلیلک هیچ برقیقی قالان.»

[ما بعدی کله جک نسخه ده]

دوالفون روحیات معلی

مصطفی شکیب